

Victorialaan 1 b-g | 5213 JG 's-Hertogenbosch
Gildekamp 8 | 5431 SP Cuijk
Postbus 88 | 5430 AB Cuijk
(0485) 338 300
info@odbn.nl | www.odbn.nl

Faunabeheereenheid Noord-Brabant
Mevrouw H. Kooijmans
Postbus 100
5201 AC 'S-HERTOGENBOSCH

VERZONDEN - 6 OKT. 2017

Datum	Ons kenmerk	Telefoonnummer	Contactpersoon
6 oktober 2017	Z/052069	(0485) 729 160	De heer J.Rahder
Bijlage(n)	Uw kenmerk	Registratienummer	Onderwerp
-	17020/OV	69085/HVN	Ontheffing Faunabeheer: Holenduif

Geachte mevrouw Kooijmans,

Op 17 juli 2017 verzocht u ons om een ontheffing op voorhand te verlenen voor verjaging van holenduiven met ondersteunend afschot in de provincie Noord-Brabant. Hierbij treft u ons besluit aan.

PROCEDURELE ASPECTEN

Aanvraag

Op 17 juli 2017 verzocht de Faunabeheereenheid Noord-Brabant (verder: de FBE) ons om een ontheffing op voorhand als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, van de Wet Natuurbescherming (verder: de Wnb) voor het doden van holenduiven, door verjaging met ondersteunend afschot met behulp van het hagelgeweer kaliber 12, 16, 20 en het kogelgeweer kaliber .22 Long Rifle.

De aanvraag betreft de volgende wildbeheereenheden: Steenberg e.o, de Haagse Beemden, Taxandria, Hilvarenbeek, Diessen, Maaskant, 't Elsbosch, Groot Ravenstein, Heesch, Oploo-Wanroij en Boxmeer, voor de periode van 1 april tot en met 31 oktober voor wat betreft bloemen, granen, koolzaad en vollegroondsgroenten (waaronder peulvruchten), en voor de maand januari voor wat betreft koolzaad. De aanvraag wordt ingediend op basis van het door GS goedgekeurde faunabeheerplan 2017-2023, welke een looptijd kent tot en met 30 juni 2023. Voor de nadere onderbouwing van de aanvraag verwijst de FBE naar dit faunabeheerplan, waar in hoofdstuk 7.27 de holenduif wordt behandeld.

Reguliere voorbereidingsprocedure

In deze procedure wordt de reguliere voorbereidingsprocedure toegepast, overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht.

WETTELIJK KADER EN BELEIDSKADERS

Wet natuurbescherming

Op basis van artikel 3.3, eerste lid, Wnb, kunnen Gedeputeerde Staten (verder: GS), ten behoeve van het verstoren en doden van holenduiven ontheffing verlenen van de verboden als bedoeld in artikel 3.1, eerste en vierde lid, van de Wnb. Een ontheffing als bedoeld wordt verleend aan een faunabeheereenheid, die handelt overeenkomstig het daartoe vastgestelde en goedgekeurde faunabeheerplan.

Nota faunabeheer Noord-Brabant

In deze Nota wordt het provinciaal beleid ten aanzien van beschermde soorten en het faunabeheer in de provincie nader uitgewerkt. Volgens de Nota hanteert GS als algemeen uitgangspunt bij faunabeheer het 'nee, tenzij' principe. Van de verbodsbepalingen uit de Wnb kan slechts onder voorwaarden worden afgeweken. Schadebestrijding is een van deze uitzonderingen. Ontheffingen voor faunabeheer en schadebestrijding kunnen slechts worden afgegeven op basis van een door GS goedgekeurd faunabeheerplan. Dit plan moet voldoen aan de eisen uit de Wnb en de Verordening natuurbescherming Noord-Brabant. Tevens moet dit plan voldoen aan de voorwaarden en uitgangspunten, zoals deze zijn vastgelegd in de Nota.

GS hanteren het uitgangspunt dat, als het instrument vrijstelling niet volstaat of toepasbaar is, er bij voorkeur gebruik gemaakt moet worden van het instrument ontheffing. GS geven er de voorkeur aan om in gebieden waar sprake is van een dreiging van schade een ontheffing op voorhand aan de FBE te verstrekken, op basis van een goedgekeurd faunabeheerplan.

Een incidentele ontheffing wordt enkel afgegeven indien is aangetoond dat preventieve maatregelen niet voldoende zijn, en er geen ontheffing op voorhand kan worden verleend.

Bij dreigende schade aan gewassen wordt van de belanghebbende of grondgebruiker verwacht dat zij eerst alles wat redelijkerwijs mogelijk is, doen om schade te voorkomen. GS zullen pas ontheffing verlenen indien er is aangetoond dat ernstige of belangrijke schade niet valt te voorkomen. Bij schade aan gewassen hanteert GS het uitgangspunt dat deze wordt beschouwd als 'ernstig of belangrijk', als er sprake is van meer dan € 250,- schade per geval.

Beleidsregel natuurbescherming Noord-Brabant

De eerste wijzigingsregeling Beleidsregel natuurbescherming Noord-Brabant van 25 april 2017 geeft de afwegingskaders en voorwaarden voor het beheer van soorten in de provincie Noord-Brabant. Ten aanzien van de holenduif wordt aangegeven dat het provinciaal beleid een ontheffing op voorhand bij dreigende schade voorstaat, op grond van een goedgekeurd faunabeheerplan. Ontheffing wordt slechts verleend als is aangetoond dat er andere, bevredigende maatregelen niet of onvoldoende effectief zijn en de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar komt.

Faunabeheerplan 2017-2013

In hoofdstuk 7.27 (Holenduif) van het faunabeheerplan staat onder meer dat de holenduif een standvogel is, die 's winters zwerft op zoek naar plaatsen met veel voedsel. Holenduiven lijken te floreren in de kleinschalige, 'rommelige', landbouwgebieden met veel akkerbouw.

De holenduif kan zich aan uiteenlopende omstandigheden aanpassen, zowel wat betreft voedselkeus (onkruiden, landbouwgewassen), nestplaatskeuze (konijnenholen, boomholten en nestkasten) alsook broedseizoen (vier broedsels per jaar mogelijk, zelfs meer indien broedsels elkaar overlappen).

De potentie voor snelle uitbreiding is hiermee aanwezig.

In Noord-Brabant komt de holenduif overal voor, in wat hogere aantallen in het noordelijk en oostelijk deel. In Noord-Brabant neemt het aantal sinds 1980 geleidelijk toe.

Holenduiven veroorzaken vooral schade aan granen, koolzaad en peulvruchten. Sinds 2015 wordt er echter geen schade door holenduiven meer geregistreerd vanwege het feit dat schades onder de € 600 niet meer worden gemeld als gevolg van behandelkosten, eigen risico en de gehanteerde uitbetalingsdrempel. Daarnaast is het vaak lastig de schade vast te stellen, omdat holenduiven zich vaak samen met houtduiven tegoed doen aan de gewassen. De houtduiven worden dan op basis van de vrijstelling bestreden, wat tevens tot het voorkomen van schade door holenduiven leidt. In de afgelopen beheerperiode (2011-2016) is er een ontheffing op voorhand afgegeven, ter voorkoming van schade aan gewassen door holenduiven. Uit de evaluatie van de afgelopen beheerperiodes blijkt dat de jaarlijkse (gemelde) gewasschade door holenduiven € 800 tot € 2.700 bedroeg.

Gezien de gebleken effectiviteit ervan is de voortzetting van het beheer wenselijk. Dit beheer bestaat uit verstoring, indien noodzakelijk met aan verjaging ondersteunend afschot. Daarbij is de inzet essentieel van werende middelen, zoals genoemd in de Faunaschade PreventieKit, module duiven, van BIJ12-Faunafonds¹.

De conclusie uit het faunabeheerplan luidt dat voortzetting van het gevoerde beheer in de voorgaande periode minimaal noodzakelijk is om schade aan gewassen door holenduiven te beperken.

OVERWEGINGEN EN TOETSINGEN

Gunstige staat van instandhouding

In Noord-Brabant komt de soort lokaal in hoge dichtheden voor, doch een trend voor de soort als broedvogel in de provincie is niet te geven door onvoldoende gegevens. De trend van de wintermonitoring holenduif 2005-2015 Noord-Brabant laat een significante, matige toename zien. In Nederland kent de holenduif als broedvogel sinds 1990 een significante toename van <5%. Sovon Vogelonderzoek Nederland beoordeelt de staat van instandhouding van de holenduif in het gehele land als 'gunstig'.

Alternatieven

Omdat de inzet van het geweer als uiterst middel moet worden beschouwd, kan dit pas worden ingezet als preventieve middelen aantoonbaar geen bevredigende oplossing voor het schadeprobleem bieden. In voorgaande beheerperioden is gebleken dat de visuele en akoestische preventieve middelen slechts gedurende een korte periode werken, daarna treedt gewenning op. Door deze middelen af te wisselen wordt de effectiviteit verhoogd en gewenning zoveel mogelijk voorkomen. Als deze middelen onvoldoende werken kan met aan verjaging ondersteunend afschot van holenduiven worden toegepast.

Wettelijke belangen

De aanvraag dient ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen. Uit voorgaande beheerperioden is gebleken dat de holenduif belangrijke schade toebrengt aan granen, koolzaad en peulvruchten. Deze (dreiging) van belangrijke schade beperkt zich tot de in de aanvraag genoemde elf wildbeheereenheden.

¹ <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/faunaschade-preventiekit-fpk/module-duiven/>

Overwegingen

Uit de evaluatie van de voorgaande beheerperioden is ons gebleken dat de holenduif belangrijke schade aan gewassen kan aanrichten in delen van de provincie. Omdat de staat van instandhouding van de holenduif in het gehele land als 'gunstig' wordt beoordeeld zal het doden van holenduiven geen negatieve gevolgen hebben voor de staat van instandhouding van deze beschermde soort. Het verjagen van holenduiven door gebruik te maken van de vrijstelling van houtduiven, is niet altijd effectief gebleken. Onze Beleidsregel biedt de mogelijkheid om voor het aan verjaging ondersteunend afschot van holenduiven een ontheffing op voorhand af te geven. Voor het verstoren van holenduiven, zonder gebruik van het geweer, is geen ontheffing nodig.

CONCLUSIE

Gelet op de belangrijke gewasschade door de holenduif in delen van de provincie, de gunstige staat van instandhouding van de soort en de gebleken onmogelijkheid om in alle gevallen belangrijke gewasschade te voorkomen met de inzet van preventieve middelen, is het afgeven van een ontheffing voor het aan verjaging ondersteunend afschot van holenduiven gerechtvaardigd. Aan deze ontheffing zullen voorschriften worden verbonden.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant

gelet op artikel 3.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming,
gelet op het belang ter voorkomen van belangrijke schade aan gewassen,
gelet op het door ons goedgekeurde faunabeheerplan 2017-2023,
gelet op de door ons vastgestelde Beleidsregel natuurbescherming Noord-Brabant,
overwegende dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat en er geen afbreuk wordt gedaan
aan de gunstige staat van instandhouding van de soort,

verlenen hierbij ontheffing aan

De Faunabeheereenheid Noord-Brabant
Postbus 100
5201 AC 's-Hertogenbosch,

ten behoeve van de gebruiker(s),

van de verbodsbepalingen in artikel 3.1, eerste lid, van de Wet natuurbescherming

voor het aan verjaging ondersteunend doden van holenduiven (*Columba oenas*)

met behulp van:

- **hagelgeweer kaliber 12, 16, 20**
- **kogelgeweer kaliber .22 Long Rifle**

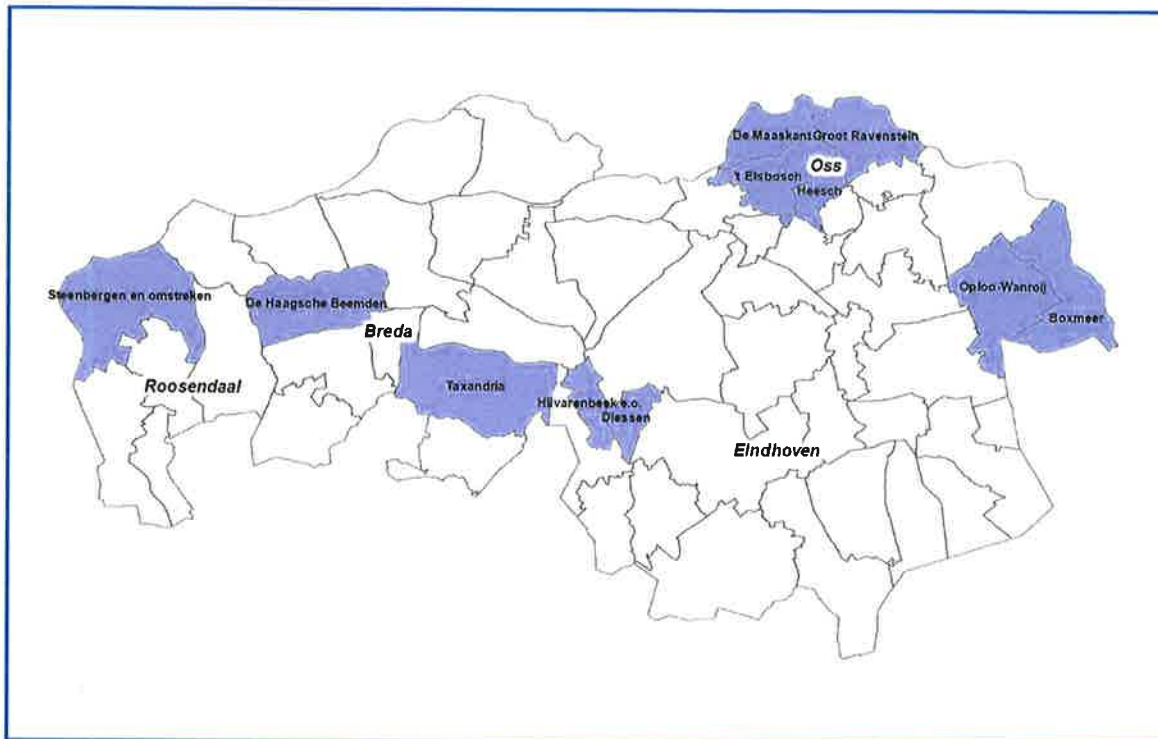
op percelen met:

bloemen, granen, koolzaad en vollegrondsgroenten (waaronder peulvruchten),
gedurende de periode van 1 april tot en met 31 oktober,
voor koolzaad tevens in de periode gedurende de maand januari,

binnen de werkgebieden van de volgende wildbeheereenheden:

Steenbergen e.o, de Haagse Beemden, Taxandria, Hilvarenbeek, Diessen, Maaskant, 't Elsbosch,
Groot Ravenstein, Heesch, Oploo-Wanroij en Boxmeer, zoals weergegeven op bijgevoegde kaart.

Deze ontheffing is geldig tot en met 30 juni 2023.

Figuur 1. Wildebeheereenheden waarvoor deze ontheffing geldig is.

Aan dit besluit zijn de volgende voorschriften verbonden:

1. De Faunabeheereenheid is bevoegd deze ontheffing om te zetten in een machtiging aan de uitvoerder(s). De Faunabeheereenheid blijft als houder van de ontheffing verantwoordelijk voor het naleven van de voorschriften waaronder deze ontheffing is verleend.
2. De uitvoerder is verplicht bij gebruik van de ontheffing een kopie van de door de FBE gewaarmerkte ontheffing, de machtiging tot het gebruik van de ontheffing, de schriftelijke toestemming van de grondgebruiker voor het betreden van de gronden, een legitimatiebewijs alsmede de jachtakte bij zich te hebben en deze bescheiden op eerste verzoek van een toezichthouder te tonen.
3. De Faunabeheereenheid verleent machtiging tot uitvoering van de ontheffing onder de voorwaarde dat er **voldoende preventieve middelen** zijn geplaatst. In de Faunaschade PreventieKit van BIJ12-Faunafonds, module duiven, worden bij vaststelling van dit besluit onder meer de volgende preventieve middelen genoemd: vogelverschrikkers, vlaggen en linten, ballonnen, roofvogel-nabootsing (vlieger), flietsmolens, nabootsing plukplaats vogel, knalapparaat, schriklint, vliesdoek. Hiervan dient er minimaal één zichtbaar en in werking geplaatst te zijn op het betreffende schadeperceel, dit volgens de richtlijnen van het Faunafonds.
4. De belanghebbende grondgebruiker is te allen tijde verantwoordelijk voor het plaatsen en in werking zijn van de preventieve middelen.

5. Alle gedode dieren dienen conform de door de FBE vastgestelde wijze te worden geregistreerd.
6. Gedode dieren dienen, ter voorkoming van de verspreiding van ziekten, onmiddellijk te worden afgevoerd.
7. Een rapportage over het gebruik van deze ontheffing dient te worden opgenomen in het jaarverslag van de FBE welke jaarlijks, uiterlijk eind juni, aan Gedeputeerde Staten dient te worden toegezonden.

's-Hertogenbosch, 6 oktober 2017

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
namens deze,

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'J' and 'L' with a crown-like flourish above the 'J'.

De heer J.A.J. Lenssen,
Directeur Omgevingsdienst Brabant Noord

BEKENDMAKING

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant maken bekend dat zij op 6 oktober 2017 ontheffing faunabeheer ingevolge artikel 3.3, van de Wet natuurbescherming (Wnb) hebben **verleend** aan Faunabeheereenheid Noord-Brabant, Postbus 100, 5201 AC te 's-Hertogenbosch, voor het doden van holenduiven in het werkgebied van een elftal wilbbeheereenheden. De ontheffing is geldig tot en met 30 juni 2023 en heeft als kenmerk Z/052069.

De aanvraag, het besluit en de bijbehorende stukken liggen vanaf 7 oktober 2017 tot en met 17 november 2017 6 weken **ter inzage** bij de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN), telefoonnummer (0485) 729 189. Het besluit is digitaal op te vragen via info@odbn.nl of te vinden op de website www.brabant.nl/loket/verleende-vergunningen.

BEZWAAR

Mocht u, vanuit een rechtstreeks belang bij dit besluit, hiertegen bezwaar willen maken, dan kunt u dit tot en met 17 november 2017 schriftelijk kenbaar maken aan ons college. De termijn voor het indienen van het bezwaarschrift gaat in op de dag na verzending van dit besluit. U kunt het bezwaarschrift richten aan:

Het college van Gedeputeerde Staten
t.a.v. het secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

Het bezwaarschrift moet zijn voorzien van een handtekening, naam en adres van de indiener, de dagtekening, het kenmerk Z/052069, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar gericht is en de gronden van het bezwaar. Wij verzoeken u om op de linkerbovenhoek van de envelop het woord "bezwaarschrift" te vermelden.

Het secretariaat van de hoor- en adviescommissie is bereikbaar op telefoonnummer (073) 680 8304 en via bezwaar@brabant.nl. Wij wijzen u erop dat het op dit moment nog niet mogelijk is om bezwaarschriften per e-mail in te dienen, omdat dan de wettelijk voorgeschreven handtekening op het bezwaarschrift ontbreekt.

VOORLOPIGE VOORZIENING

Bovenstaand besluit treedt in werking, ook al dient u een bezwaarschrift in. Het is wel mogelijk om gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een *voorlopige voorziening* te vragen bij:

De Voorzieningenrechter van de Rechtbank Oost-Brabant
Sector Bestuursrecht
Postbus 90125
5200 MA 's-Hertogenbosch

Een voorlopige voorziening is in feite het nemen van een tijdelijke maatregel, bijvoorbeeld het schorsen van het besluit gedurende de tijd die nodig is om de bezwaren te behandelen en een besluit te nemen. Voorwaarde om een dergelijke voorlopige voorziening te mogen vragen is dat er sprake is van een spoedeisend belang. Voor het vragen van een voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd. De Rechtbank Oost-Brabant is bereikbaar op telefoonnummer (073) 620 2020.

's-Hertogenbosch, oktober 2017

In afschrift aan

- Ministerie van Economische Zaken
- BIJ12, Unit Faunafonds
- De Faunabescherming
- De Dierenbescherming Regio Zuid
- KNJV Juridische Zaken
- NVWA Eindhoven
- Politie Oost-Brabant
- Politie Zeeland en West-Brabant
- Korpscheftaken Politie
- Statenfractie Partij voor de Dieren
- Provincie Noord-Brabant
- Toezicht en Handhaving ODBN

